

KRISTJAN JAAGU STIPENDIUM VÄLISÕPINGUTEKS

Kinnitatud 1.09.2017 nr 1-11.1/3799

EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTUS

Juhendi eesmärk on sätestada Kristjan Jaagu programmi välisõpingute stipendiumiskeem, stipendiumi saamise ja kasutamise tingimused ja maksmise kord.

Kristjan Jaagu programmi rakendamist korraldab Sihtasutus Archimedes (edaspidi sihtasutus). Korraldamine hõlmab muuhulgas:

- programmi dokumentide õigeaegset ettevalmistamist ja vajalikku kooskõlastamist;
- informatsiooni vahendamist ja avalikustamist, sh infopäevade korraldamist;
- taotlejate, stipendiaatide ja teiste seotud osapoolte nõustamist;
- taotlusvoorude läbiviimist, sh taotluste hindamise ja valiku korraldamist;
- stipendiumilepingute ettevalmistamist, sõlmimist ja lõpetamist, stipendiumi väljamaksmist, lepingute täitmise järelevalvet ja aruannete analüüsi;
- avalikkuse teavitamist.

Sihtasutus juhindub oma tegevuses programmi eesmärkidest, kinnitatud juhendist ning nõukogu ja Haridus- ja Teadusministeeriumi suunistest.

Juhendi koostamist ja täiendamist ning selles sätestatud stipendiumite eraldamist koordineerib sihtasutuse hariduse rahvusvahelistumise agentuuri kõrghariduse büroo.

TEGEVUSE KIRJELDUS

STIPENDIUMI EESMÄRK JA ÜLDISED PÕHIMÕTTED

1. Toetatakse enam kui 30-päevaseid magistri- ja doktoriõppe astme välisõpinguid tunnustatud väliskõrgkoolide ja -teadusasutuste juures kuni ühe aasta jooksul (edaspidi välisõpingud).
2. Välisõpingute tulemusel paraneb magistrantide ja doktorantide teadlikkus erinevatest õppe- ja teaduspraktikatest, nende osalemine rahvusvahelistes uuringuprojektides ning võimekus rahvusvahelises töökeskkonnas tegutseda.
3. Välisõpingute stipendiumi saab kasutada kuni 12 kuu ulatuses õppeastme kohta.
4. Stipendiaatideks võivad olla Eesti kõrgkoolide magistrandid ja doktorandid, kes soovivad osa õpingutest välismaal läbida.
5. Stipendiumi võib kasutada õppetöös ja praktilal osalemiseks, doktorantide puhul ka individuaalseks tööks, laboris töötamiseks, välitöödeks ja konsultatsioonideks.
6. Õpingud peavad jääma ajavahemikku stipendiumi taotlemise aasta 1. augustist kuni järgmise aasta 30. septembrini. Välisõpingute perioodil peab vastuvõtvas kõrgkoolis toimuma aktiivne õppetöö.
7. Stipendiumi määramise otsustab haridus- ja teadusministri 18. novembri 2015 käskkirjaga nr 429 moodustatud Kristjan Jaagu programmi nõukogu (edaspidi nõukogu).

NÕUDED STIPENDIAADILE

8. Stipendiumi võivad taotleda isikud, kes on stipendiumi kasutamise hetkel:
  - 8.1. Eesti kõrgkoolide magistri- või doktoriõppe üliõpilased;
  - 8.2. Eesti kõrgkoolide integreeritud õppekavadel õppivad üliõpilased, kellel on lähetuse toimumise ajaks õppekavast läbitud aineid vähemalt 180 EAP ulatuses.

9. Taotluse esitajaks on stipendiumi kasutaja.
10. Õigus stipendiumile on üks kord vastava õppeastme õpingute jooksul.
11. Stipendiaat kohustub pärast välismaal õppimise perioodi jätkama õpinguid oma senises kõrgkoolis Eestis.

STIPENDIUMI SUURUS

12. Stipendium koosneb elamiskulu osast (fikseeritud summa iga kuu kohta) ning sõidukulu osast (fikseeritud summa edasi-tagasi reisi kohta).
13. Stipendiumi suuruse arvutamisel kasutatakse ühikuhindu, mis on kinnitatud haridus- ja teadusministri käskkirjaga.
14. Sõidukulu makstakse välisõpingute lähtekohast sihtkohta (välisriigi kõrgkooli või teadusasutuse asukohta) ja tagasi reisimise kulude katteks. Välisõpingute alguse ja lõppkohaks arvestatakse stipendiumi määramisel sama linn. Ainult ühel suunal reisimiseks ei ole võimalik toetust saada. Rahastatakse nii Eestist kui välismaalt algavaid reise. Sõidukulu on võimalik taotleda maksimaalselt 2 korraks (2 edasi-tagasi sõitu aastas).
  - 14.1. Stipendiumi sõidukulu osa suurus sõltub lähte- ja sihtkoha vahelisest distantsist. Distantsi arvestamisel kasutatakse Euroopa Komisjoni veebipõhist kalkulaatorit: <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance.en.htm>.
  - 14.2. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline distants on kuni 99,99 km (kaasa arvatud), hüvitatakse kulud kuludokumentide põhisel kuni 180 euro ulatuses.
  - 14.3. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline distants on 100,00 km või enam, hüvitatakse kulud fikseeritud hinna alusel¹, lähtudes järgnevas tabelis toodud määradest:

	Distants linnast linna (üks suund) ²	Sõidukulu ühe edasi-tagasi reisi kohta (lähtekohast sihtkohta ja tagasi)
1	100 – 499 km	180 eurot
2	500 – 1999 km	275 eurot
3	2000 – 2999 km	360 eurot
4	3000 – 3999 km	530 eurot
5	4000 – 7999 km	820 eurot
6	8000 ja enam km	1100 eurot

- 14.4. Ühikuhinna alusel hüvitatav sõidukulu sisaldab kõiki reisimisega seotud kulusid, sealhulgas transporti lennujaama ja lennujaamast sihtkoht. Eraldi viisakulusid ei hüvitata.
15. Stipendiumi elamiskulu osa katab stipendiaadi majutus- ja elamiskulu.
16. Stipendiumi elamiskulu osa makstakse kuni 12 kuu ulatuses.
17. Lisas näidatud stipendiumi elamiskulu ühikuhind on kehtestatud kalendrikuu (so 30-päevase perioodi) kohta. Stipendiaat peab stipendiumiperioodil (v.a talve- ja kevadvaheajad) viibima väliskõrgkooli või teadusasutuse juures. Kui stipendiumiperioodi hulka kuulub praktika, võib stipendiaat stipendiumiperioodil viibida ka praktikapaigas. Praktika pikkus ja sisu tuleb taotluses eraldi välja tuua. Praktika peab toimuma õpingutega samas riigis ning juhendaja peab

¹ Näiteks: kui välisõpingute lähtekoht on Tartu ja sihtkohaks on Uppsala, siis Euroopa Komisjoni kalkulaatori alusel on nende kahe linna vaheline distants 543,47 km, mis langeb vahemikku 500-1999 km. Marsruudil Tartu-Uppsala-Tartu reisimiseks on sõidutoetus 275 eurot.

² Juhul, kui kalkulaatoriga saadud distants langeb vahemikku 499-500 km, 1999-2000 km jmt, ümardatakse saadud tulemus ühikuhinna määramise eel täisarvuni.

soovituskirjas kinnitama praktikakoha sobivust.

18. Sihtasutus võib taotletud toetussummasid korrigeerida, kui taotluses näidatud summa erineb ühikuhindade põhjal arvestatud summast.
19. Stipendiaat ei või samaaegselt saada Kristjan Jaagu välisõpingute ja Erasmus+ õpirände stipendiumi. Muud lisarahastust tuleb taotluses näidata.
20. Programmi nõukogu poolt kinnitatud stipendiumi suurendada ei saa.

TÄHTAJAD

21. Stipendiumitaotlusi võetakse vastu kaks korda aastas: 1. mail ja 1. oktoobril.
22. Taotlus koos nõutud lisadokumentidega peab olema esitatud hiljemalt tähtajana välja kuulutatud kuupäeval.

TAOTLEMINE

23. Taotlus koos kõigi nõutud lisadega tuleb esitada elektroonilise taotluskeskkonna kaudu www.archimedes.ee/taotlused. Taotluste esitamise võimalus avaneb üks kuu enne taotluste esitamise tähtaega.
24. Taotleja peab tähtaegselt esitama järgmised dokumendid:
  - taotlus, mis on täidetud eesti keeles ja sisaldab lisaks üldinfole motivatsioonikirja (maht 300-600 sõna);
  - tööplaan välisõpingute perioodiks (maht 500-1500 sõna);
  - üks soovituskiri kraaditöö juhendajalt või oluliselt õppejõult;
  - kinnitus Eesti kõrgkoolis õppimise kohta, mille annab välja kõrgkool;
  - väliskõrgkooli/teadusasutuse kinnitus üliõpilase vastuvõtmise kohta taotluses näidatud perioodil.
25. Kõik dokumendid tuleb laadida taotlussüsteemi. Paberil allkirjastatud dokumendid esitatakse skaneerituna.
26. Sihtasutusel on õigus kontrollida üleslaetud dokumentide vastavust originaalidele.

VALIKU ALUSED

27. Konkursi tingimustele vastavaid taotlusi hindavad valdkondlikud eksperdid. Iga taotlust hindab vähemalt kaks eksperti. Erinevate aspektide eest ühe eksperdi poolt antud hinnete maksimumsumma on 30 punkti. Ekspertide koondhinnete summa alusel kujuneb taotlejate järjestus, mis on nõukogu otsuse aluseks. Juhul kui kahe eksperdi poolt antud koondhinded erinevad 10 punkti või enam, küsitakse taotlusele hinnang ka kolmandalt eksperdilt. Sellisel juhul võetakse taotlejate järjestamisel arvesse kaks arvuliselt lähedasema koondhinnega hinnangut. Kui kolmanda eksperdi poolt antud koondhinne jääb täpselt kahe varasema eksperdi koondhinnete vahele, võetakse järjestuses aluseks kahekordne koondhinnete keskmine.
28. Ekspertid hindavad taotlusi lähtudes järgmistest aspektidest:
  - kas välisõpingute eesmärk on selge ja veenvalt argumenteeritud?
  - kas taotleja on motiveeritud ja taotlusega vaeva näinud?
  - kas tööplaan on läbimõeldud, põhjendatud ja saavutatav?
  - mil määral sobib selle valdkonna õpinguteks valitud väliskõrgkool?
  - kas soovituskiri on asjakohane ja veenev?
  - millist lisaväärtust tõuseb välisõpingutest Eestile?

29. Stipendiumi eraldamise otsustab nõukogu ekspertide poolt antud koondhinnete summa alusel. Nõukogu pädevuses on otsustada, millise koondhinnete summa saanud taotlusi toetada. Juhul kui võrdse koondhinnete summa on saanud mitu taotlust, kuid eelarve ei võimalda neid kõiki toetada, võib nõukogu eelistada taotlusi vähemesindatud valdkondadest või kõrgkoolidest. Stipendiumi eraldamise otsused fikseeritakse nõukogu koosoleku protokollis.
30. Hindamisprotseduur võtab aega kuni kaks kuud alates tähtajana välja kuulutatud kuupäevast.
31. Taotlejal on õigus mitte nõustuda stipendiumikonkursi tulemusega, kui selle läbiviimisel ei ole täiel määral või korrektselt järgitud juhendis toodud protseduuri. Vaidlustada ei saa taotlustele antud eksperthinnanguid või neid andnud isikute pädevust selliseid hinnanguid anda.

LEPINGU SÕLMIMINE JA STIPENDIUMI MAKSMINE

32. Enne lepingu sõlmimist tuleb stipendiaadil esitada väliskõrgkooli/teadusasutusse vastuvõtmist kinnitav dokument (va juhul kui see on taotlusega koos juba esitatud).
33. Sihtasutus sõlmib stipendiaadiga üldjuhul üks kuu enne õpingute algust lepingu, mis sätestab stipendiumi suuruse ning kasutamise tingimused.
34. Kuni 6 kuud (kaasa arvatud) kestvate välisõpingute eest makstakse stipendium välja ühe osamaksena. 7 või enam kuud kestvate välisõpingute eest makstakse stipendium välja kahe osamaksena.
35. Esimene osamakse, mis sisaldab stipendiumi 6 esimese õppekuu eest, kantakse üle hiljemalt 2 nädalat enne välisõpingute algust, kuid mitte enne stipendiumilepingu allkirjastamist.
36. Teine osamakse kantakse üle 6 esimese õppekuu möödumisel, kuid mitte enne korrektse vahearuanne esitamist.
37. Stipendiumi ettemakset ei tehta isikutele, kellel on sihtasutuse ees täitmata varasemaid lepingulisi kohustusi.
38. Stipendiaat kohustub nimetama asjakohastes dokumentides ja sõnavõttudes õpingute toetajatena Haridus- ja Teadusministeeriumi ning sihtasutust.

ARUANDLUS

39. Kõigil stipendiaatidel tuleb ühe kuu jooksul pärast välisõpingute lõppemist esitada aruanne. Aruanne esitatakse elektrooniliselt taotluskeskkonnas.
40. Aruanne sisaldab:
  - vormikohast aruannet;
  - väliskõrgkooli poolt välja antud kuupäevalist kinnituskirja seal stipendiumi saamise perioodil õppimise kohta (skaneerituna);
  - ülevaadet tehtud tööst (500-1500 sõna) välismaise juhendaja allkirjaga (skaneerituna).
41. 7 või enam kuud kestvate välisõpingute korral, tuleb 5 kuu möödumisel esitada vahearuanne. Vahearuanne esitamise tähtaeg sätestatakse stipendiumilepingus. Vahearuanne ja selle juurde kuuluvad lisad saadetakse sihtasutusele e-postiga. Vahearuanne sisaldab vabas vormis lühikokkuvõtet senisest tegevusest välismaal (500-1500 sõna) ja väliskõrgkooli (või juhendaja) kinnitust stipendiumiperioodil õppetöös osalemise kohta (skaneerituna).
42. Sihtasutusel on õigus kontrollida esitatud dokumentide vastavust originaalidele.
43. Juhul kui aruannet või kinnituskirja õigeaegselt ei esitata või kui selgub stipendiumi mittesihipärane kasutamine, on stipendiaat kohustatud stipendiumi tagasi maksma.